

WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA

Dotyczy kontrahentów świadczących usługi transportu materiałów i/lub odpadów.

Postanowienia ogólne

Wykonawca będzie organizować i wykonywać prace realizowane w ramach przedmiotu Umowy w sposób nienaruszający obowiązujących przepisów o ochronie środowiska, zapewniający ochronę elementów przyrodniczych oraz zapobiegając negatywnemu oddziaływaniu na środowisko, jak również zapewni niezbędne środki i materiały do realizacji powyższego.

Obowiązki określone dla Wykonawcy dotyczą wszystkich osób zatrudnionych przez Wykonawcę do realizacji Przedmiotu Umowy: podwykonawców, dalszych podwykonawców, osób fizycznych wykonujących pracę na rzecz Wykonawcy na podstawie stosunku pracy albo umowy cywilnoprawnej, zwanych dalej „pracownikami”.

Powołanie osoby odpowiedzialnej za obszar ochrony środowiska lub nadzoru przyrodniczego na budowie nie zwalnia Wykonawcy od odpowiedzialności prawnej za jego działania lub zaniechania w zakresie ochrony środowiska, ani nie powodują utraty przez Wykonawcę statusu podmiotu korzystającego ze środowiska w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

W celu uniknięcia wątpliwości Strony potwierdzają, że w zakresie w jakim Przedmiot Umowy wiąże się z wykonaniem czynności wymagających uzyskania pozwoleń, zezwoleń, decyzji, zgód, wpisów i innych uprawnień lub dokonania zgłoszeń związanych z korzystaniem lub oddziaływaniem na poszczególne elementy środowiska, a obowiązek dopełnienia powyższych formalności nie został wprost przypisany w Umowie Zamawiającemu, Inwestorowi lub podmiotowi trzeciemu, obowiązek ten oraz związane z nim koszty spoczywają na Wykonawcy.

Zamawiający zastrzega sobie prawo określenia dodatkowych wymogów (w stosunku do wymagań określonych w niniejszym załączniku oraz dokumentach, do których odsyła niniejszy załącznik) dotyczących ochrony środowiska w sytuacjach przewidywania wystąpienia specyficznych zagrożeń wymagających zastosowania odrębnych działań zapobiegawczych. Wymagania, co do ich przestrzegania będą skutecznie wyłącznie wtedy, gdy Zamawiający dostarczy je Wykonawcy w formie pisemnej nie później niż na 5 dni przed rozpoczęciem prac mogących powodować wystąpienie takich zagrożeń.

W przypadku gdy niniejszy załącznik zawiera odesłanie do przepisów określonej ustawy, należy przez to rozumieć także odesłanie do aktów wykonawczych wydanych na jej podstawie.

Zawarte w niniejszym załączniku odesłania do Planu Ochrony Środowiska („**Plan OŚ**”) należy rozumieć jako odesłania do zatwierdzanego indywidualnie przez Kierownika Budowy dla każdej budowy dokumentu, którego częściami są Plan Gospodarki Odpadami (PGO) i Plan Działań Środowiskowych (PDzŚ), a którego celem jest uszczegółowienie niektórych wymagań dotyczących ochrony środowiska na danej budowie w sposób uwzględniający specyfikę tej budowy oraz do wskazanych w Planie Ochrony Środowiska standardów ochrony środowiska Zamawiającego dotyczących zakresu prac danego Wykonawcy.

W przypadku gdy w okresie obowiązywania Umowy dojdzie do zastąpienia aktów prawa powszechnie obowiązującego wymienionych w niniejszym załączniku innymi aktami prawnymi lub do zmiany (nowelizacji) treści takich aktów w stosunku do brzmienia obowiązującego w dniu zawarcia Umowy, wszelkie odesłania do poszczególnych aktów prawa powszechnie obowiązującego zawarte w niniejszym załączniku z chwilą wejścia w życie nowych przepisów zastępujących lub zmieniających te akty należy traktować jako odesłania do odpowiednich przepisów zastępujących lub do aktów w brzmieniu nadanym przepisami zmieniającymi.

Wstęp

1.1. Wykonawca jest zobowiązany współdziałać z Zamawiającym w zakresie ochrony środowiska w procesie przygotowania i realizacji budowy, a w szczególności jest zobowiązany do:

1.2. W zakresie gospodarki odpadami i materiałami z budowy i rozbiórki niestanowiącymi odpadów:

- 1.2.1. do zapewnienia bieżącego usuwania z terenu budowy lub z miejsca przeznaczenia określonego w Umowie odpadów wytworzonych przez Wykonawcę w związku z realizacją prac objętych Przedmiotem Umowy – np. w toku czynności pakowania, rozpakowania, załadunku lub rozładunku;
- 1.2.2. w przypadku gdy Przedmiot Umowy obejmuje transport towarów niebezpiecznych – do realizacji prac zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych, w tym do zapewnienia nadania, pakowania i załadunku towarów niebezpiecznych zgodnie z wymaganiami aktów prawnych wskazanych w tej ustawie, chyba że Umowa wyraźnie stanowi inaczej,
- 1.2.3. w przypadku gdy Przedmiot Umowy obejmuje transport towarów niebezpiecznych – do umożliwienia Zamawiającemu zastosowania rozwiązań technicznych w stosunku do pojazdów Wykonawcy umożliwiających śledzenie trasy takich pojazdów w czasie rzeczywistym;

[Dodatkowe wymagania mające zastosowanie wyłącznie do usług polegających na gospodarowaniu odpadami, w tym na transporcie odpadów]

- 1.2.4. do posiadania przez cały okres realizacji Przedmiotu Umowy niezbędnych wpisów w rejestrze, o którym mowa w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, stanowiącym integralną część BDO, lub wpisu do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości - stosownie do zakresu prac i rodzajów odpadów objętych Przedmiotem Umowy;
- 1.2.5. do utrzymania przez siebie (w zakresie czynności, które Wykonawca wykonuje samodzielnie) lub zapewnienia utrzymania przez podmioty trzecie, którym Wykonawca przekazuje odebrane od Zamawiającego odpady do zagospodarowania, pozwoleń, zezwoleń i innych uprawnień (np. decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów) niezbędnych do zagospodarowania takich odpadów w całym okresie obowiązywania Umowy, jak również do: (a) ich bieżącej aktualizacji i przystosowania do zmian w obowiązujących przepisach prawa, (b) oraz do przedkładania uwierzytelnionych kopii ww. pozwoleń, zezwoleń i uprawnień oraz umów zawartych z podmiotami posiadającymi takie pozwolenia, zezwolenia lub uprawnienia - na każde żądanie Zamawiającego, (c) informowania Zamawiającego o utracie lub zmianie powyższych pozwoleń, zezwoleń i uprawnień;
- 1.2.6. do zapewnienia, że transport każdej partii odpadów objętej Przedmiotem Umowy spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 7 października 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów;
- 1.2.7. do zapewnienia bieżącego potwierdzania w systemie BDO faktu przyjęcia odpadów do transportu i zakończenia transportu odpadów oraz faktu przejęcia odpadów przez kolejnego uprawnionego posiadacza odpadów (lub posiadaczy odpadów);
- 1.2.8. do potwierdzania Zamawiającemu w czasie rzeczywistym w drodze korespondencji e-mail faktycznego dostarczenia odpadów do miejsca przeznaczonego do zbierania lub przewożenia odpadów jeszcze przed dokonaniem potwierdzenia przejęcia odpadów w systemie BDO w sytuacji, w której dokonanie takiego potwierdzenia w systemie BDO w czasie rzeczywistym jest niemożliwe ze względów niezależnych od Wykonawcy. W celu uniknięcia wątpliwości Strony potwierdzają, że powyższe potwierdzenie dokonane w formie wiadomości e-mail ma charakter informacyjny i nie zastępuje obowiązku dokonania stosownych potwierdzeń w sposób wymagany przepisami prawa (tj. za pomocą systemu BDO), ani nie jest wystarczające do potwierdzenia wykonania prac objętych Przedmiotem Umowy;
- 1.2.9. w przypadku gdy Przedmiot Umowy obejmuje transport odpadów niebezpiecznych lub świadczenie usług w zakresie pośrednictwa w obrocie odpadami – do umożliwienia Zamawiającemu zastosowania rozwiązań technicznych umożliwiających śledzenie w czasie rzeczywistym trasy pojazdów wykorzystywanych do realizacji Przedmiotu Umowy;
- 1.2.10. w przypadku gdy Przedmiot Umowy obejmuje obowiązek zapewnienia zagospodarowania odpadów odebranych od Zamawiającego - do zagospodarowania odebranych od Zamawiającego odpadów własnym staraniem na podstawie posiadanych przez Wykonawcę pozwoleń, zezwoleń i innych uprawnień uprawniających do przejęcia posiadania i odpowiedzialności za takie odpady lub do przekazania odebranych od Zamawiającego odpadów podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia - z uwzględnieniem hierarchii postępowania z odpadami i zasady bliskości oraz szczegółowych zasad określonych w Umowie;

1.2.11. w przypadku gdy Przedmiot Umowy obejmuje obowiązek zapewnienia zagospodarowania odpadów niebezpiecznych odebranych od Zamawiającego – do zapewnienia ostatecznego procesu odzysku lub ostatecznego procesu unieszkodliwienia takich odpadów (w rozumieniu art. 27 ust. 3b ustawy o odpadach), chyba że Umowa wyraźnie stanowi inaczej;

1.2.12. w odniesieniu do odpadów, które zgodnie z Umową mają być przekazane przez Wykonawcę do zbierania lub przetworzenia zgodnie z zezwoleniem posiadanym przez Zamawiającego lub Inwestora (tj. w przypadku gdy Wykonawca świadczy jedynie usługę transportu odpadów) – do niepodejmowania działań, które mogłyby utrudnić lub uniemożliwić zagospodarowanie odpadów zgodnie z takim zezwoleniem (np. w wyniku zmieszania z innymi rodzajami odpadów lub ich zanieczyszczenia substancjami powodującymi konieczność zmiany kodu odpadu);

1.3. W zakresie ochrony środowiska gruntowo-wodnego i surowców naturalnych

1.3.1. do niezwłocznego powiadamiania Zamawiającego przed rozpoczęciem prac o zidentyfikowanych przez Wykonawcę potencjalnych ryzykach środowiskowych związanych z realizacją prac objętych Przedmiotem Umowy na terenie wskazanym w Umowie;

1.3.2. do stosowania sprawnego technicznie sprzętu i urządzeń oraz niedopuszczania do zanieczyszczenia wody i gruntu substancjami chemicznymi;

1.3.3. do stosowania się do zakazu mycia pojazdów i sprzętu na terenie budowy, z wyjątkiem czyszczenia kół i nadkoli pojazdów z błota przed opuszczeniem budowy z, w miejscach wyznaczonych i udostępnionych przez Zamawiającego lub miejscach zorganizowanych przez Wykonawcę w uzgodnieniu z Zamawiającym;

1.3.4. do stosowania się do zakazu wykonywania napraw, remontów, konserwacji sprzętu i urządzeń na terenie budowy poza uzgodnionymi z Zamawiającym miejscami;

1.3.5. do nietankowania pojazdów na terenie budowy (zarówno ze zbiorników Zamawiającego, jak i z własnych zasobów);

1.3.6. do utrzymywania w czystości i porządku miejsca wykonywania prac znajdującego się na terenie budowy lub w miejscu przeznaczenia.

1.4. W zakresie ochrony atmosfery i środowiska akustycznego

1.4.1. do zapewnienia, że emisje do atmosfery i środowiska akustycznego spowodowane działalnością Wykonawcy w wyniku realizacji Przedmiotu Umowy nie przekroczą dopuszczalnych wartości określonych w mających zastosowanie przepisach prawa i decyzjach administracyjnych związanych z realizacją Przedmiotu Umowy;

1.4.2. do stosowania środków ograniczających pylenie powstałe w wyniku realizacji prac, , czyszczenie kół i nadkoli opuszczających teren budowy samochodów, oplandkowanie samochodów transportujących substancje pyliste;

1.4.3. do stosowania się do zakazu spalania odpadów oraz palenia ognisk na terenie budowy;

1.4.4. do stosowania się do ograniczeń prędkości obowiązujących dla pojazdów poruszających po terenie budowy – 5 km/h w przypadku budowy kubaturowej i 20km/h w przypadku budowy liniowej, chyba że Zamawiający przekaze Wykonawcy w tym zakresie odmienne wytyczne

1.4.5. do ograniczania do minimum pracy pojazdów na jałowym biegu.

1.5. W zakresie ochrony flory i fauny

1.5.1. do utrzymywania w stanie niepogorszonym znajdujących się na terenie budowy i w jego otoczeniu urządzeń służących zabezpieczeniu środowiska, a w szczególności płotków zabezpieczających budowę przed wtargnięciem drobnych zwierząt, zabezpieczeń pni drzew przed mechanicznym uszkodzeniem, a w przypadku uszkodzenia tych zabezpieczeń, do odtworzenia ich własnym staraniem i na własny koszt;

1.5.2. do stosowania się do zakazu niszczenia drzew i krzewów znajdujących się na placu budowy, zapleczu budowy, drogach dojazdowych oraz terenach sąsiadujących z placem budowy, zapleczem budowy lub drogami dojazdowymi;

1.6. W zakresie organizacji ochrony środowiska:

1.6.1. do reagowania na sytuacje awaryjne i incydenty środowiskowe zgodnie z przyjętym przez Zamawiającego systemem i standardem postępowania oraz do niezwłoczne zgłaszania kierownictwu budowy informacji o zaistniałych awariach środowiskowych, incydentach środowiskowych

- 1.6.2. do zapewnienia przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w sytuacji zaistnienia awarii lub incydentu środowiskowego oraz do umożliwienia obecności przedstawiciela Zamawiającego podczas prowadzenia postępowania wyjaśniającego;
 - 1.6.3. do niezwłocznego zawiadamiania Zamawiającego o wszelkich zapowiadanych lub wszczętych wobec Wykonawcy kontrolach dotyczących przestrzegania przepisów o ochronie środowiska w zakresie w jakim są one związane z realizacją prac na rzecz Zamawiającego i umożliwienia przedstawicielom Zamawiającego udziału w takich kontrolach oraz przekazywania Zamawiającemu dokumentu z wynikami przeprowadzonej kontroli (protokół lub notatka z czynności);
 - 1.6.4. do stosowania się do bieżących zaleceń wydanych przez Zamawiającego i terminowego usuwania uchybień stwierdzonych podczas prowadzonych kontroli w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska w związku z realizacją prac;
 - 1.6.5. do prowadzenia działalności w sposób, który nie spowoduje szkody w środowisku ani bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
 - 1.6.6. do wstrzymania prac w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla środowiska z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy (w tym jego podwykonawców). W celu uniknięcia wątpliwości Strony potwierdzają, że w takim przypadku Zamawiający nie będzie ponosić odpowiedzialności za szkody poniesione przez Wykonawcę w związku z wstrzymaniem prac oraz w związku ze stwierdzonym zagrożeniem; powyższe wstrzymania i szkody nie będą również stanowić podstawy do uzasadniania ewentualnych opóźnień w realizacji prac;
 - 1.6.7. do dostarczania Zamawiającemu na jego żądanie informacji niezbędnych do wypełnienia przez Zamawiającego obowiązków związanych z:
 - 1.6.7.1. raportowaniem niefinansowym, w tym obowiązków dot. sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, a w szczególności obowiązku ujawniania informacji przewidzianych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (tzw. Taksonomia UE);
 - 1.6.7.2. spełnieniem przez Zamawiającego wymagań zarządzania środowiskowego;
- pod warunkiem wskazania Wykonawcy zakresu niezbędnych informacji z co najmniej 14-dniowym wyprzedzeniem.

2. Wykonawca jest uprawniony:

- 2.1. do wglądu na każde żądanie do informacji zawartych w dokumentach opracowanych przez Zamawiającego na potrzeby realizacji danej inwestycji w zakresie ochrony środowiska i wyłącznie w zakresie w jakim takie dokumenty dotyczą prac objętych Przedmiotem Umowy;
- 2.2. do zgłaszania uwag i wniosków dotyczących zasad ochrony środowiska dot. prowadzonych prac w tym ich koordynacji z innymi pracami;
- 2.3. do wstrzymania prac w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla środowiska, niezwłocznie informując o tym fakcie Zamawiającego;
- 2.4. do dostępu do apteczki ekologicznej służącej likwidacji skutków awarii i incydentów środowiskowych oraz instrukcji awaryjnej na wypadek takiej awarii lub incydentu na terenie budowy, chyba że Umowa przewiduje wymóg posiadania własnej apteczki ekologicznej przez Wykonawcę.

3. Zamawiający uprawniony jest:

- 3.1. do kontroli wykonywanych przez Wykonawcę prac objętych Przedmiotem Umowy w zakresie realizacji wymagań ochrony środowiska, zgodnie z przepisami prawa i zapisami Umowy;
- 3.2. do wydawania Wykonawcy bieżących zaleceń oraz zaleceń usuwania uchybień stwierdzonych podczas prowadzonych kontroli w zakresie ochrony środowiska;
- 3.3. do wstrzymania prac Wykonawcy w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla środowiska z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy lub wynikających z obowiązujących przepisów prawnych; w takim przypadku Zamawiający nie będzie ponosić odpowiedzialności za szkody poniesione z tego tytułu przez Wykonawcę; wymienione szkody nie będą również stanowić podstawy do uzasadniania ewentualnych opóźnień w realizacji prac;

- 3.4. do wydawania zaleceń usunięcia uchybień i nieprawidłowości w zakresie ochrony środowiska oraz kontroli ich wykonania; do żądania czasowego lub trwałego usunięcia z terenu budowy pracowników Wykonawcy rażąco naruszających obowiązki w zakresie ochrony środowiska;
- 3.5. do wydawania poleceń realizacji działań zapewniających przestrzeganie przepisów i zasad ochrony środowiska, w związku z koordynacją prac;

3.6. do naliczania Wykonawcy kar umownych w sytuacji:

- 3.6.1. braku stosowania środków ograniczających emisję pyłów i spalin wymienionych w pkt. 1.3.2., pkt 1.3.4 lub pkt 1.3.5 - **1000 zł** za każdy ujawniony przypadek;
- 3.6.2. braku czyszczenia kół pojazdów opuszczających teren budowy lub czyszczenie kół pojazdów poza miejscem do tego przeznaczonym – w wysokości **500 zł** za każdy ujawniony przypadek;
- 3.6.3. mycia pojazdów na terenie budowy – w wysokości **500 zł** za każdy ujawniony przypadek;
- 3.6.4. stosowania niesprawnego technicznie sprzętu i urządzeń oraz dopuszczania do zanieczyszczenia wody lub gruntu substancjami chemicznymi – w wysokości **1000 zł** za każdy ujawniony przypadek;
- 3.6.5. niszczenia urządzeń służących zabezpieczeniu środowiska, a w szczególności płotków zabezpieczających teren budowy przed wtargnięciem drobnych zwierząt, zabezpieczeń drzew przed mechanicznym uszkodzeniem – w wysokości **500 zł** za każdy ujawniony przypadek;
- 3.6.6. braku przedłożenia, na żądanie Zamawiającego dokumentów i informacji wymienionych w pkt. 1.1.7, pkt.1.1.8, pkt 1.5.7 – w wysokości **1000 zł** za każdy dzień opóźnienia w przedłożeniu;
- 3.6.7. naruszenia przez Wykonawcę w związku lub przy okazji realizacji Przedmiotu Umowy nakazów, zakazów lub wymagań określonych w przepisach Ustawy Prawo ochrony środowiska, Ustawy Prawo geologiczne i górnicze, Ustawy Prawo wodne, Ustawy o ochronie przyrody lub innych aktów prawnych z zakresu ochrony środowiska albo rozstrzygnięciach wydanych przez organy władzy publicznej na podstawie takich przepisów w stosunku do Zamawiającego lub Inwestora – w wysokości **1000 zł** za każdy ujawniony przypadek;
- 3.6.8. braku poinformowania Zamawiającego o sytuacjach awaryjnych, incydentach środowiskowych, albo o wszczętych lub zaplanowanych wobec Wykonawcy kontrolach dotyczących przestrzegania wymagań ochrony środowiska w związku z realizacją Przedmiotu Umowy – w wysokości **5 000 zł** za każdy ujawniony przypadek;
- 3.6.9. porzucenia odpadów odebranych od Zamawiającego – w wysokości **5 000 zł** za każdy ujawniony przypadek;
- 3.6.10. wykonywania czynności w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych z naruszeniem wymagań przewidzianych ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych lub przepisami wskazanymi w tej ustawie.
- 3.7. W przypadku stwierdzenia przez Zamawiającego kolejnych nieprawidłowości, o których mowa w pkt. 3.6, karę za każdy kolejny ujawniony przypadek ustala się poprzez powiększenie o 50% kary nałożonej ostatnio za takie samo naruszenie.
- 3.8. W celu uniknięcia wątpliwości, Strony potwierdzają, że zapłata kary umownej, o której mowa w pkt 3.6 lub pkt 3.7 powyżej nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zamawiającego na zasadach ogólnych odszkodowania za szkody wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania przez Wykonawcę Przedmiotu Umowy, w tym z postanowień niniejszego Załącznika, których wysokość przekraczałaby wysokość zastrzeżonych kar umownych, ani możliwości dochodzenia innych kar, odszkodowań i zwrotu kosztów wskazanych w Umowie z Wykonawcą, przy czym łączna wysokość kar umownych przewidzianych w niniejszym Załączniku oraz kar umownych przewidzianych w samej Umowie nie może przekroczyć limitu określonego w tej Umowie.
- 3.9. Zapłata kary umownej przez Wykonawcę, nie zwalnia go z obowiązku wykonania ciążących na nim zobowiązań.